

Prof. Mihaela Bobeică,
Colegiul Național „Costache Negri“, Galați,
Prof. Viorica Dumitrache,
Colegiul Național „Mihail Kogălniceanu“, Galați,
Metodiști ai Inspectoratul Școlar Județean Galați

EDUCATORUL ȘI ELEVUL. DIALOG DE SUFLET ȘI FAPTĂ CREȘTINĂ PRIN ORA DE RELIGIE

„Nu există artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără viață, dar educatorul creează un chip viu; uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu“ (Sfântul Ioan Gură de Aur).

Abstract: *Children's education is a great responsibility, which employs the educator / teacher in an effort that lasts all his life and whose fruits all enjoy: the trainer, the trainee, the people around them. All the more important is religious education, whose fruits are seen here as well, among men, but above all, it contributes, step by step, to the attainment of salvation.*

But in the secular world in which we live, the educational act of the Religion class is difficult to accomplish. Today's children and young people are very much attracted to the superficial aspects of life; religious education is often passed on the second or third plan, or even totally neglected! In this context, the religion teacher, together with the parish priest, within educational partnerships between schools and churches, must find attractive solutions and ingenious methods to redirect the attention and love of children from the virtual and superficial world to solid life principles, to the moral-spiritual ideal that Christ gives us through His Gospel.

It is the "set of values" that never grow old and we always appeal to, when we grow up and have responsibilities of "big people".

Keywords: *Religion class, childhood, extracurricular activities, educational partnership, volunteering.*

Este un privilegiu predarea Religiei... Profesorul are bucuria de a descoperi stângăciile celor mici și provocările adolescenților. În rugăciune se poate vedea sufletul religios. Suntem impresionați de un copil aflat în rugăciune. De aceea prin ora de Religie se cultivă tinerilor sentimente superioare, valori morale.

Astăzi, mai mult ca oricând, în viața noastră, așa cum o trăim și așa cum se manifestă ea în societate, se produc mutații în interiorul cărora simțim manifestarea unei schimbări de mentalitate căreia nu reușim să-i răspundem ușor nici personal, nici comunitar.

Așa cum afirma și Vasile Băncilă în cartea „*Inițierea religioasă a copilului*”, profesorul de religie trebuie să își formeze un sistem de gândire și acțiune în conformitate cu învățătura creștină, astfel încât ora de Religie să fie una reușită.

Profesorul trebuie să creeze atmosfera potrivită, o tonalitate specială, utilizând o serie de mijloace (cărți de cult, hărți, inclusiv mijloace moderne: CD-ul, DVD-ul, video-proiectorul, calculatorul).

Întotdeauna educatorul trebuie să aibă în vedere copilul și trăirile lui pentru a-i oferi o educație bună bazată pe virtutea credinței. Profesorul trebuie să aibă acest sentiment de spiritualitate.

Știm că un om cu bogate amintiri religioase din copilărie se distinge întotdeauna dintre ceilalți oameni; el va avea un real respect pentru religie și nostalgii de o înaltă duiosie. Un copil, dacă a avut neșansa să aibă educatori falși, va păstra apoi toată viața lui un aer de incurabilă disimulare.

Așadar, cu o copilărie pustie de Dumnezeu, ideea Divinității se va apropia mai greu de om.

Puritatea sufletescă a educatorului este fundamentală pentru a face să se nască o legătură naturală cu sufletul copilului.

Profesorul de Religie trebuie să se inspire din iubirea lui Hristos în îndeplinirea misiunii sale, ca să poată activa cu succes. Ca orice pedagog, el trebuie să arate *iubire, înțelegere* și autoritate lăuntrică...

Este foarte importantă *legătura strânsă în cadrul Eparhiei noastre între profesor, preot, familie și comunitatea locală.*

Cele mai iubite activități extracurriculare pentru elevi sunt practicile de voluntariat. Noi realizăm diverse activități extrașcolare filantropice, pentru a promova firescul într-o comunitate. Voluntari-

atul este o necesitate și, în egală măsură, un firesc pe care îl susținem în vederea formării unor atitudini și valori specifice disciplinei Religie. Am constatat că părinții nu au rețineri spre astfel de activități, ba chiar ne susțin, fapt ce ne determină să lucrăm în continuare cu elevii.

Din întrebările adresate la orele de Religie știm că elevii au reacții potrivite despre ce se întâmplă în cadrul unor astfel de activități, la care pot și ei să meargă și la care pot și ei ajuta.

Bucuriile elevilor după ce merg la activitățile de voluntariat și povestesc colegilor și părinților despre cele întâmplate devin concretizarea noțiunilor de catehism.

Voluntariatul este o activitate realizată de bunăvoie și cu responsabilități imense. În timpul orelor de voluntariat se consumă foarte multe resurse, de la cele materiale până la cele spirituale. De cele mai multe ori se lucrează în condiții grele: sărăcie foarte mare, abandon familial, familii destrămate, persoane cu dizabilități, persoane care nu mai au niciun fel de nădejde. Singurele resurse materiale și spirituale sunt elevii voluntari, ei nespunând niciodată „nu”, motiv pentru care avem o deosebită considerație. Rezultatele activităților de voluntariat ne determină să prelungim ora de Religie dincolo de hotarele ei prin activități extracurriculare: acțiuni filantropice, activități cultural-artistice cu tematică religioasă și pelerinaje.

În ora de Religie, credința se predă și se învață din perspectiva deschiderii sufletești a elevilor spre cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu și spre o viață în care ei să observe și să urmeze principiile și valorile creștine. Pentru transmiterea și păstrarea dreptei-credințe, profesorul de Religie împreună cu preotul au misiunea de a extinde viața eclesială a Bisericii în societate prin anumite activități catehetice și de îndrumare moral-duhovnicească a elevilor, cum ar fi programele desfășurate la nivel național bisericesc: „Hristos împărtășit copiilor”, „Alege școala”, dar și cele la nivel local-eparhial cum ar fi: pregătirea pentru primirea Tainei Sfintei Spovedanii și a Tainei Sfintei Împărtașanii, participarea la Sfânta Liturghie, programul catehetic-misionar „Pelerinajul de la Mănăstirea Buciumeni”, Concursul „Sfântul Apostol Andrei”, Concursul de pictură religioasă din Dumnica Ortodoxiei, Cinstirea

eroilor patriei de Ziua Înălțării Domnului, Olimpiadele școlare și alte proiecte cultural-social-filantropice prin care elevul își poate dezvolta și exprima solidaritatea față de membrii comunității. Toate aceste programe și proiecte trebuie să aibă un rol formativ asupra elevilor, iar profesorul de religie să se implice afectiv și sincer în formarea valorilor și atitudinilor propuse prin Programa de Religie și anume: asumarea propriei identități religioase, grija față de aproapele, responsabilitate în exercitarea drepturilor și obligațiilor ce decurg din apartenența la diferite identități (confesiune, națiune, comunitate, profesie, cultură), respect și înțelegere față de semenii de alte credințe și convingeri, dezvoltarea respectului față de cele sfinte și aprofundarea cunoștințelor religioase în vederea permanentei deveniri spirituale.

Ora de Religie trebuie integrată în mod tacit în modul de viață al Bisericii, pentru a-și găsi finalitatea și rostul ei deplin. Profesorul de religie trebuie să inițieze cât mai multe deplasări la biserică, la sfintele slujbe, deoarece Sfânta Liturghie este o mergere împreună spre Împărăția lui Dumnezeu și, în același timp, un loc în care creștinii se pregătesc pentru misiune. Trimiterea liturgică „cu pace să ieșim” invită la mărturia evanghelică a tuturor, cheamă la convertire și la iubirea aproapelui¹.

În urma discuțiilor despre activitățile concrete de manifestare a iubirii de Dumnezeu și de aproapele se desprind următoarele concluzii:

- Voluntariatul contribuie la modelarea profilului moral-religios al elevilor; se dezvoltă valorile și atitudinile specifice moralei creștine cum ar fi: respectul față de cei din jur, de cei de alte credințe și convingeri, responsabilitate în raport cu propriul comportament, acceptarea diversității, implicarea în viața comunității, integrarea în comunități variate din punct de vedere al convingerilor, respectarea opiniilor și a comportamentelor semenilor, eliminarea din comportament a oricărei forme de violență verbală și fizică, medierea situațiilor conflictuale care pot apărea la nivelul comunității.

---

1. Timiș Vasile, *Misiunea Bisericii și educației. Atitudini. Perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2004, p. 34.

• Elevul este permanent ajutat să învețe, îmbinând metodele clasice de cunoaștere a realității religioase cu cele moderne, producerea cunoștințelor fiind stimulată și indusă.

Am mai remarcat:

1. Performanțe superioare și capacitatea de reținere sporită;
2. Raționamente de ordin superior, frecvente, înțelegere profundă și gândirea critică;
3. Concentrarea mai bună asupra învățării și comportament indisciplinat redus;
4. Motivația sporită pentru performanță și motivație intrinsecă pentru învățare;
5. Capacitate sporită de a vedea o situație și din perspectiva celui alt;
6. Relații mai bune, mai tolerante cu colegii, indiferent de etnie, sex, capacități intelectuale, clasă socială sau handicapuri fizice;
7. Sănătate psihologică sporită, adaptare, senzație de bine;
8. Încredere în sine bazată pe acceptarea de sine;
9. Competențe sociale sporite;
10. Atitudine pozitivă față de materiile de studiu, de învățătură și școală;
11. Atitudine pozitivă față de profesori, directori și alte persoane din școală.

Recomandăm folosirea activităților de voluntariat precum și a altor activități extracurriculare școlare tuturor celor care urmăresc ca, în același timp cu transmiterea de cunoștințe religioase, să realizeze și o dezvoltarea personală armonioasă în acord cu principiile învățăturii creștine.

Înainte de orice, educatorul trebuie să aibă credință adâncă, pură și subtilă. Oamenii atinși de scepticism nu pot face educația religioasă a copiilor. Sentimentul religios trebuie să fie pur, adică dezinteresat.

Pentru a fi toleranți, copiii noștri trebuie să fie cultivați. Cunoașterea de sine prin credință și cultură trasează coordonatele educației.

Bunătatea, dragostea, respectul pentru normele unui comportament altruist, empatic sunt valori pe care copilul și le poate însuși participând la orele de Religie.

De aceea la ora de Religie elevii ar trebui să învețe lecția supremă de iubire creștină, prin blândețea și prin bucuria raportării la un reper

imuabil, care răsplătește faptele bune, căci Dumnezeu e dragoste, e bucurie și ajutor atunci când suferința ne copleșește. *E un reper într-o lume fără repere*. Cred că aceasta trebuie să fie ora de religie: o oră în care descoperim reperele necesare ființării noastre într-un timp și un spațiu ce par părăsite de sacru.

În cadrul orei de Religie ni se oferă modele adevărate de urmat, sfinții, modelul desăvârșit fiind Hristos:

„Fiecare dintre noi este pictorul propriei sale vieți: sufletul este pânza, virtuțile sunt culorile, iar Hristos este Modelul pe care trebuie să-L pictăm” (Sfântul Grigorie de Nyssa).

Bibliografie generală

Biblia, 1993, tipărită sub îndrumarea PF Teoctist, cu aprobarea Sfântului Sinod, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Noul Testament, tipărit sub îndrumarea PF Teoctist, cu aprobarea Sfântului Sinod, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1993.

Sfânta și Dumnezeiască Evanghelie, tipărită sub îndrumarea PF Teoctist, cu aprobarea Sfântului Sinod, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1991.

Dicționare de specialitate

Braniște, Ene, Braniște, Ecaterina, 2001, *Dicționar enciclopedic de cunoștințe religioase*, Caransebeș, Editura Diecezana.

Bria, Ion, *Dicționar de Teologie Ortodoxă*, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1981.

Vasile cel Mare, Sfântul, *Omilii și cuvântări*, colecția „Părinți și scriitori bisericești”, vol. 1, București, Editura Basilica, 2009.

Lucrări de specialitate

Angelescu, Antim, *Psihologia religioasă a copilului și a adolescentului, cu aplicații în învățământul religios*, ediția a II-a, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2013.

Băncilă, Vasile, *Inițierea religioasă a copilului*, ediția a III-a, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2015.

Radu, Ion, *Psihologie școlară*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1974.

ARHIEPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

Șebu, Sebastian., Opreș, Monica, Opreș, Dorin, *Metodica predării religiei*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000.

Timiș, Vasile, *Evaluarea, factor de reglare și optimizare a educației religioase*, Cluj – Napoca, Editura Renașterea, 2003.

Idem, *Misiunea Bisericii și educației. Atitudini. Perspective*, Cluj – Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2004.

Studii și articole

Biserică, Misiune, Slujire, vol. 11, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, 2011.
„Călăuză ortodoxă”, XXIV (2015), nr. 315.